

Parlamentul României
Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/ 379/ ... 2023

RAPORT

asupra Propunerii legislative privind reglementarea Abuzului de putere și completarea Legii nr.286/2009 privind codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare

(L653/2023)

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa nr. **L653/2023**, în data de 20.11.2023, a fost sesizată de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative privind reglementarea Abuzului de putere și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare**, inițiatori: Cătănicu Steluța-Gustica - deputat PSD; Pavelescu Nicolae - deputat PSD; Gavrilesco Grașiela-Leocadia - deputat PSD; Lungu Romeo-Daniel - deputat PSD; Popescu Vlad - deputat PSD; Salan Viorel - deputat PSD; Stancu Paul - deputat PSD; Țepeluș Laurențiu-Cristinel - deputat PSD; Alda Adrian - deputat PSD.

Consiliul Legislativ a avizat **negativ** propunerea legislativă.

Consiliul Superior al Magistraturii, prin Comisia nr. 1 – reunită “Legislație și cooperare interinstituțională”, a transmis Senatului un punct de vedere cu numeroase observații critice. Astfel, la alin. (1) al art. 297¹ nu există nicio referire la subiectul pasiv al infracțiunii preconizate. Circumstanțierea subiectului pasiv trebuia să fie realizată chiar în cuprinsul reglementării care conturează conținutul infracțiunii. Nu s-a respectat standardul de calitate specific unei reglementări penale privind definirea sintagmei “persoane care exercită prerogative de autoritate publică ori prestează un serviciu public”, astfel încât să fie clar circumstanțiată sfera subiectului activ al infracțiunii. Pe de altă parte, ar fi trebuit prevăzută și o condiție suplimentară, vizând săvârșirea faptei în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Se impuneau circumstanțieri referitoare la intensitatea prejudicierii dreptului patrimonial sau nepatrimonial ori a interesului personal, pentru a se evita angajarea răspunderii penale în situația unor atingeri ne semnificative aduse acestor valori. S-au remarcat și suprapuneri evidente între reglementările propuse, de natură să genereze dificultăți semnificative de interpretare și aplicare (de exemplu, exercitarea competențelor de serviciu într-o modalitate contrară cadrului normativ ori fișei postului este de multe ori rezultatul ignorării cadrului normativ aplicabil; luarea de măsuri destinate împiedicării

executării legii sau obstrucționarea ori îngreunarea îndeplinirii unei îndatoriri importante reprezintă, în egală măsură, modalități contrare cadrului normativ ori fișei postului, pentru că nu s-ar putea susține că actele normative sau fișa postului ar permite asemenea abordări ilicite). De asemenea, reglementarea propusă la lit. a) de la alin. (1) al art. 297¹ este neconstituțională. Așa cum a statuat și Curtea Constituțională în jurisprudența sa (Decizia nr. 392/2017), comportamentul interzis trebuie impus de către legiuitor chiar prin lege, neputând fi dedus din raționamente ale judecătorului de natură să substituie normele juridice. În materie penală, numai legiuitorul primar poate stabili conduita pe care destinatarul legii este obligat să o respecte, în caz contrar aceștia supunându-se sancțiunii penale. Așadar, este exclusă posibilitatea angajării răspunderii penale în situația nerespectării unor “competențe de serviciu” care decurg din acte normative inferioare legii sau care ar fi stabilite doar prin fișa postului. Este lipsită de predictibilitate și sintagma “unei îndatoriri importante a entității publice în care își desfășoară activitatea sau a altei entități publice” din cuprinsul lit.e). La reglementarea de la alin. (2) lit. c), circumstanța lipsei de apărare în care s-ar putea afla persoana vătămată nu este specifică unei infracțiuni de serviciu, ci unor infracțiuni contra persoanei. Noua infracțiune propusă are elemente evidente de suprapunere cu infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută de art. 297 din Codul penal.

Consiliul Economic și Social a avizat favorabil propunerea legislativă.

Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative. Semnalează deficiențe generatoare de confuzii în ceea ce privește redactarea textului de lege, iar elementele care sunt prezentate în Expunerea de motive ca fiind de noutate sunt acoperite de actuala reglementare, creând paralelism legislativ, acțiunile sau inacțiunile ce formează elemental material al infracțiunii au o formulare generală, care înglobează încălcarea unei mari varietăți de îndatoriri de serviciu.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării infracțiunii de “Abuz de putere contra persoanelor private”. Potrivit Expunerii de motive, se are în vedere “incriminarea comportamentelor abuzive în exercitarea prerogativelor de putere publică care au ca rezultat direct sau indirect afectarea drepturilor și libertăților fundamentale, a intereselor legitime ale persoanelor fizice sau juridice prin încălcarea ordinii de drept și cadrului de reglementare și funcționare a autorităților și instituțiilor publice, a normelor procedurale și a caracterului obligatoriu al competenței administrative prin gestionarea atribuțiilor și puterilor conferite.”

În ședința din 12 decembrie 2023, Comisia juridică a luat în dezbateră propunerea legislativă și avizele primite și, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți, a hotărât să adopte un **raport de respingere**. S-a avut în vedere, la respingerea propunerii legislative, faptul că prevederile nu întrunesc cerințele de claritate și previzibilitate specifice unei norme de incriminare în raport cu intenția de reglementare. Trimiterea din art. 297¹, nou introdus, la “fișa postului”, precum și, faptul că noțiunea de “cadru normativ” înțelegem că se referă la acte de reglementare secundară sunt de natură să încalce cele statuate prin Decizia CCR nr. 405/2006. De asemenea, pentru situațiile în care noțiunea generică de “cadru normativ” vizează actele normative cu putere de lege, textul propus se suprapune incriminării abuzului în serviciu, astfel cum această infracțiune este prevăzută la art. 297 alin. (1) din Codul penal, constituind un paralelism legislativ, cum sublinia și Consiliul Legislativ în avizul transmis.

Supunem votului plenului Senatului prezentul raport, împreună cu propunerea legislativă.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă înregistrată cu **L653/2023** face parte din categoria **legilor organice**, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, și urmează să fie luată în dezbateri și adoptare de plenul Senatului, împreună cu prezentul **raport de respingere**, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Legea fundamentală, **ca și primă Cameră sesizată**.

Președinte,

Senator Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș

Secretar,

Senator Laura Mihaela Moagher

Întocmit, consilier Camelia Popescu